

med, hvad den nu er. Jeg tror derfor, at det kan være et meget tvivlsomt Spørgsmaal, om det vil være rigtigt at indføre en saadan Maximum- og Minimumsgrænse i Overensstemmelse med, hvad der gjælder i den bestaaende Ret, dog med forandrede Satser for Fremtiden; men forøvrigt skal jeg kun sige, at dette hører til de Spørgsmaal, som jo meget vel kunne blive Gjenstand for Forhandling senere, og som jeg ikke har nogen principiel Modbydelighed for at gaa ind paa. Med Hensyn til de Bestemmelser, som findes i Lovforslaget § 3, som allerede have været Gjenstand for Dmtale, og hvor man blandt andet ogsaa har undersøgt det Spørgsmaal, om den Bestemmelse, som nu staar i Lovforslaget, og som blev sat ind i Landstinget; er at foretrække for, hvad der fandtes i det oprindelige Lovforslag, skal jeg kun gjøre den Bemærkning, at min Grund til at foreslaa dette, er en ganske simpel Betragtning. Jeg gaar nemlig ud fra, at der ingen Tvivl kan være om, at det altid har været Lovgivningens Mening, naar en Sagsfører bestikkes for en Part af det Offentlige, at det da skal være gratis. Det har ikke været Lovgivningens Mening, at Sagsføreren skalde oppebære nogen Extrabetaling af Parten; men Meningen har været den, at hans Hverv skalde udføres som en offentlig Forretning, for hvilken han fik sin Betaling af det Offentlige. Dersom det nu maa antages i den senere Tid at være blevet noget mere almindeligt, at Sagsførerne paa Grund af den Betalings Ringhed, som de faae af det Offentlige, have faaet Extrabetaling af Parten, saa mener jeg, at det er en Tilstand, som maa afhjælpes paa den Maade, at der staffles Sagsførerne Afgang til at faae tilstrækkeligt Salær for deres Arbeide af det Offentlige med Hensyn til disse Sager, og det forekommer mig da, at den ganske naturlige Følge af, at man staffer dem Afgang til af det Offentlige at faae en adækvat Betaling for deres Arbeide, vil blive den, at de ikke maa tage Noget af Private. Jeg kan ikke se rettere, end at det er den Ordning, som ubetinget er den tjenligste for den ubemidlede Del af Befolkningen. Jeg tror ikke, at det ved noget Raisonnement skal kunne lykkes at overbevise Folk om, at den ubemidlede Del af Befolkningen skalde være bedre tjent med, at der eksisterede en Afgang for Sagsførerne til at faae Extrabetaling. Jeg vil nemlig gjøre opmærksom paa, at man jo ikke maa forestille sig, at Sagsføreren skalde kunne sige: Ja, saa vil jeg slet ikke have Noget med dig at bestille. Dette er jo slet ikke Tilfældet, thi i de Tilfælde, som her foreligge, beordres jo Sagsføreren til at udføre en kriminel eller beneficeret Sag for Parten. Man spørger ham ikke, om han vil eller ikke, men han faar Ordre til at gjøre det, og naar han henhører til den Kreds af Sagsførere, som overhovedet er forpligtet til at

udføre offentlige og beneficerede Sager, saa er han nødt til at gjøre det. Der ligger for mit Vedkommende aldeles ingen andre, vidt udseende politiske Betragtninger til Grund herfor, saasom Tanker om at komme til at herske og regjere over Sagsførerstandens eller til at ramme politiske Modstandere ad den Veie eller andet Sligt. Det er virkelig et Spørgsmaal, der for mig har staaet som et ganske lille praktisk Spørgsmaal, der aldeles ikke vilde være at afgjøre efter andre Hensyn end dem, der ligge i selve Sagens Bestaafenhed. Jeg skal desuden ogsaa bemærke, at jeg heller aldrig nogenstunde har kunnet tænke mig, at Paragraphens Undtagelsesbestemmelser skalde kunne faae en synderlig langt vækkende Betydning, fordi det efter min Overbevisning er et sjældent Tilfælde og ogsaa bør være det, hvor der vil blive Tale om Undtagelse fra Hovedreglen. Jeg tror ingenlunde, at det er Noget, der vil forekomme hver anden Dag, at der vil komme Spørgsmaal til Justitsministeriet, om den og den Part maatte yde sin Sagsfører det og det Bederlag. Jeg er ganske overbevist om, at det Spørgsmaal i Virkeligheden ikke vil komme til at foreligge 2—3 Gange om Aaret. Jeg kan derfor kun sige med Hensyn til Udtalelserne angaaende § 3, at jeg har fremsat denne Bestemmelse, fordi jeg antog, at det var en Foranstaltning, der virkelig var i Befolkningens Interesse, og jeg har gjort det, fordi jeg antog, at Befolkningen havde et Slags billigt Krav paa til Gjengjæld at opnaa denne Fordel, naar man vil bebyrde det Offentlige med den forgydede forhøjede Betaling til Sagsførerne, som maa forudses at ville blive Følgen af denne Lov. Den første erede Taler gjorde nogle Bemærkninger om, at der var forffjellige Ting, som savnedes i Loven, men som kunde ønskes tilføiede, navnlig Bestemmelser om, at Sagsførerne skulle have Afgang til at faae godtgjort deres positive Udgifter i visse Tilfælde. Jeg skal dertil bemærke, at jeg ikke kan have noget Bestemt imod, at der i Lovforslaget optages Bestemmelser i den Retning, naar man blot sørger for, at man ikke derved føres for vidt, føres ind paa Punkter, der mulig kunde lægge Lovforslaget Hindringer i Veien, saaledes at det ikke bliver til Noget. Jeg tror derfor ikke, at der kan være nogen stor Fare ved, saaledes som den erede Taler antydede, at optage nogle Bestemmelser i Lovforslaget om, at den Slags Udgifter godtgjøres som f. Ex. til Porto, til Avisbekjendtgjørelser eller saadanne Ting, som jeg dog i det Hæle taget fra et pekuniært Synspunkt maa betegne som Smaa-ting. Det tror jeg ikke, der kan være Noget til Hinder for; men jeg mener paa den anden Side, og deri tror jeg, at jeg er i Overensstemmelse med den erede Taler, at det ikke gaar an at blande den vigtigste Art af Udlaeg herind, nemlig Diæter og Rejsomkostninger, thi det er et stort pekuniært Spørgsmaal, om der skal foregaa nogen væsentlig Forandring deri. Som sagt, en Bestem-